

Õiguskantsler

Juhatuse esimees Liina Lanno
AS Hoolekandeteenused
info@hoolekandeteenused.ee

Meie 28.06.2023 nr 7-7/230987/2303538

Vallavanem Taavi Aas
Jõgeva Vallavalitsus
info@jogeva.ee

Peadirektor Priit Sauk
Transpordiamet
info@transpordiamet.ee

Juhatuse liige Kristjan Noormägi
MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus
kristjan.noormagi@uhistransport.ee

Juhatuse liige Arvo Sarapuu
AS Atko Bussiliinid
grupp@atko.ee

Kontrollkäigu kokkuvõte Vao majutuskeskuse Vägeva üksus

Austatud AS Hoolekandeteenused juhatuses, Jõgeva vallavanem, Transpordiameti peadirektor ning MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskuse ja AS Atko Bussiliinid juhatuses liikmed

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 27. märtsil 2023 ette teatamata AS Hoolekandeteenused Varjupaigataotlejate Majutuskeskuse Vao Keskuse Vägeva üksust (edaspidi: keskus).

Keskuse personal on väga vastutulelik ning korraldab asjatundlikult elanike igapäevaelu. Elanikega peetud vestluste põhjal võib öelda, et keskusel elavad inimesed hindavad keskuse töötajaid kõrgelt ning on tänulikud selle eest, et olmeküsimused lahendatakse kiiresti.

Hea meel on selle üle, et vene ja inglise keelt valdavad keskuse elanikud saavad perearsti ja eriarstidega suhelda privaatset. Inimesed, kes vene ja inglise keelt ei valda, saavad kasutada tõlgi abi. Tõlke on aidanud leida Sotsiaalkindlustusamet. Seda praktikat tuleks kindlasti jätkata. Elanikke võib jätkuvalt julgustada vajaduse korral küsima professionaalset tõlki arsti või psühholoogi vastuvõtu ajaks.

Kontrollkäigul selgusid mõned probleemid. Üks puudutab tasuta wifi kättesaadavust ja teine on seotud laste kooli ja lasteaeda minekuga.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Wifi leviala

Keskuse elanikud saavad kasutada tasuta traadita andmesidet (wifit). Kahjuks on see kättesaadav vaid ühel majapoolel. Seetõttu peavad teise majapoolle korterites elavad inimesed internetiühenduse saamiseks (sh suhtlemiseks riigiga) majas ringi liikuma, mh õhtuti ja öösel.

Palun võimaluse korral suurendada wifi leviala, nii et see ulatuks üle kogu keskuse hoone.

Laste teekond lasteaeda ja kooli

Kontrollkäigul selgus, et keskkuses elavad kooli- ja lasteaialapsed tuuakse pärastlõunal keskkusesse tagasi bussiga. Hommikuti buss keskuse juurde ei sõida, kuna aastaid tagasi oli buss ühel talvel avalikult kasutatavalt teelt (ehk riigi või kohaliku omavalitsuse hooldatavalt teelt) kraavi libisenud. Seetõttu peavad kooli- ja lasteaialapsed (koos vanemaga) hommikuti lähimasse bussipeatusse jõudmiseks liikuma ligi 1,2 kilomeetrit mööda kitsaid, kraavidega ääristatud sõiduteid, mis on valgustamata. Teele jääb ilma tõkkepuu ja foorita raudteeülesõidukoht ning viimased rohkem kui sada meetrit tuleb kõndida suure sõidutee ääres kitsal teepervel. Keskkuses elavatel peredel puudub enamasti võimalus kasutada isiklikku sõiduauto.

Õiguskantsler on [korduvalt selgitanud](#), et lasteaiateenus peab olema peredele tegelikult kättesaadav. Seda on rõhutanud ka Tallinna Ringkonnakohus oma [17.06.2022 otsuses](#) (haldusasi nr 3-21-336, p 18). Praegune teekond keskkusest lähimasse ühistranspordipeatusesse võib olla ohtlik ning mõjuda nii lastele kui ka nende vanematele hirmutavalt. Nt väiksem lasteaiaealine laps ei pruugi suure tõenäosusega jaksata nii pikka maad ise veel täies mahus kõndida ning võib vajada jalutuskäru. Talvel võib aga selline teekond suure tee ääres asuva bussipeatuseni olla äärmiselt keeruline. Vanemad võivad seetõttu loobuda oma lapsi lasteaeda viimast. Nõnda ei pruugi lasteaiateenus olla neile peredele kättesaadav.

Ka kooliealiste laste transport kooli peab olema kättesaadav ning toetama õpilase liikumist kooli ja tagasi koju. Õiguskantsler on [rõhutanud](#), et lapse kooliteed planeerides (ka bussipeatusesse jõudmiseks) tuleb arvestada lapse vanust ja jälgida, et tee oleks ohutu. Jalgsitee on jalakäijatele mõeldud tee, mis peab olema hooldatud nii, et teel saaks liikuda igasuguse ilmaga. Tee võiks olla ka valgustatud ja ohutu ülekäigukohaga.

Teed tuleb korras hoida, nii et need vastaksid nõuetele ning oleksid tagatud tingimused ohutuks liiklemiseks (vt ehitusseadustiku (EhS) [§ 97 lg 1](#)). Õiguskantsler on [selgitanud](#), et see tähendab eelkõige, et teed peab olema võimalik otstarbekohaselt kasutada. Tagatud peavad olema tee mehaaniline vastupidavus ehk kandevõime, kasutamise ohutus (tuleb teha vajalikud kaldenurgad, et üleliigne vesi nõrguks teelt ära, et kurvid oleksid ohutud, liikumiskiirus tee omadustele vastav jms) ning täidetud peavad olema ka päästeteenistuse nõudmised.

Tee korrashoiu ja hoolduse eest vastutab tee omanik (vt majandus- ja taristuministri 14.07.2015 määruse nr 92 „[Tee seisundinõuded](#)“ 4. peatükk). Riigiteede puhul täidab omaniku ülesandeid Transpordiamet ([EhS § 92 lg 6](#)). Transpordiamet kontrollib ka kohaliku omavalitsuse teede seisundinõuete täitmist ([EhS § 130 lg 6 punkt 1](#)). Kohalikul omavalitsusel tuleb muu hulgas planeerida ja rajada ühistranspordi taristu objekte, korraldada nende korrashoidu ja kasutamist ning rakendada meetmeid ühissõidukitele soodusliiklusolude loomiseks (vt [ühistranspordiseaduse § 13](#)).

Õiguskantslerile teadaolevalt ei ole keskus, transporti korraldav MTÜ Jõgevamaa Ühistranspordikeskus ja vedaja (AS Atko Bussiliinid) jõudnud laste turvalise transpordi korraldamises omavahel kokkuleppele. Palun kõigil osapooltel ja ka Jõgeva vallas pingutada selle nimel, et leitaks peredele ja lastele sobiv lahendus, kui keskus elab parasjagu kooli- ja lasteaialapsi. Kuna praegu toob pärastlõunane buss lapsed Vaimastvere Kooli juurest keskuse hoovi, näitab see, et kooli- ja lasteaialaste turvaline liiklemine kooli ja keskuse vahel on võimalik.

Kui ilmneb, et keskusele ligipääs on raskendatud riigiteede seisukorra tõttu, siis palun Transpordiametil pöörata suuremat tähelepanu teehooldusele. Keskusest lähima bussipeatuseni viivate avalike teede korrashoiu eest vastutab (olenevalt teeliigist) Transpordiamet või kohalik omavalitsus.

Palun soovitude kohta tagasisidet hiljemalt 14. august 2023. a.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise